

Kysymyksiä ja vastauksia.

Halullisia lukijoita pyydetään lähettämään toimitukselle kysymyksiä lehden ohjelmaan kuuluvilta aloilta ja samaten kirjallisesti vastaamaan lehdessä painettuihin kysymyksiin.

XVI. Kysymys. M. K. *Sopiiko teosofia nuorisoseurojen ohjelmaan? Vai onko teosofia turmioksi nuorisoseuroissa? Sopiiko lähettää teosofipuhujia niihin nuorisoseuroihin, jossa teosofialle ollaan myötätuntoisia? Onko Suomessa teosofiaa käsitteleviä nuorisoseuroja?*

Vastaus. Z. Olen vakuutettu siitä, että teosofia ei ainoastaan »sovi« vaan että tulee aika, jolloin se välttämättä on otettava kaikkien nuorisoseurojen ohjelmaan, jotka tahtovat seurata aikansa sivistyspyrintöjä. Kaukana siitä että se kenellekään tai missään tapauksessa olisi turmioksi, on se päinvastoin korkein henkinen opettaja, mikä ihmiskunnalle nykyään on tarjona. Teosofia on aikain ikiviisaus, se näyttää meille, mitä ihmiskunnan jaloimmat yksilöt ovat veljilleen opettaneet, ja se näyttää meille, minkätähden teemme viisaasti luottaessamme noitten suurten sielujen opetuksiin. Mutta teosofia ei ole vielä nykyisissä oloissa niitä varten, jotka tyytyvät vanhaan uskoonsa tai ovat liian välinpitämättömät totuudesta sitä etsiäkseen. Teosofia sinään ei ole niitä varten, sillä heitä täytyy ensin herättää – herättää epäilemään ja etsimään. Kuka tämän herätystyön on suorittava? Yksityiset teosofit sanoillaan, teoillaan ja kirjotuksillaan.

Jos esim. nuorisoseurassa yksi jäsen on innostunut teosofi, sopii hänen kyllä pitää esitelmä asiasta nuorisoseuran kokouksessa, jos muut siihen suostuvat, mutta luultavaa on, että useat paheksuvat sekä hänen aatteitaan että hänen esiintymistään. Mutta mikä estää häntä yksityisesti vaikuttamasta aatteittensa puolesta? Voihan hän vaihtaa ajatuksia ystäviensä kanssa (semmoinen seurustelu on häntä itseäänkin suuresti kehittävä), ja joskin hän alussa tapaa vastarintaa, on hän lopulta voittava muutamia puolelleen. Kun hän tällä tavalla on saavuttanut muutamien kannatuksen, sopii yrittää julkista esiintymistä seuran kokouksissa. Ja kun puhuja ei ole yksin – kun teosofialla jo on salaisia ystäviä nuorison kesken, silloin on menestys melkein taattu. Vähitellen voi alkaa voimakas henkinen työ nuorisoseurassa, työ, joka on luova nuorisolle aivan uusia, vastustamattoman ihania ihanteita. Semmoisesta nuorisoseurasta voi aikaa myöten koitua teosofinen keskus – Teosofisen Seuran haaraosasto, kun Seura saadaan –, ja jokainen, joka tietää, mikä teosofinen liike on ja mikä on oleva sen historiallinen merkitys, hän myös ymmärtää, mikä merkitys teosofisilla keskuksilla on oleva kansan tulevaan kehitykseen.

Mitä tulee kysymyksen toiseen puoleen, onko Suomessa teosofiaa harrastavia nuorisoseuroja, en osaa siihen vastata varmasti, mutta otaksun, että niitä ei ole. Sitä vastoin on kyllä nuorisoseuroja, jotka silloin tällöin haluavat kuulla puhuttavan teosofiasta, ja niiden kokouksissa on myös varsinaisia teosofipuhujia pyydetty esiintymään.

XVII. Kysymys. J. F. *Mistä johtuu epäsiveellisyys?*

Vastaus. M. K. Ihminen syntyy hyvänä, mutta kasvaa ja kehittyy sellaiseksi, millaiset ovat häntä ympäröivät taloudelliset ja yhteiskunnalliset olosuhteet, sillä siveellisyys kehittyy puhtaassa yhteiskunnallisessa ilmapiirissä, toimeen tulevissa taloudellisissa olosuhteissa, jota vastoin epäsiveellisyys johtuu likaisesta yhteiskunnallisesta ilmapiiristä ja kaikesta taloudellisesta kurjuudesta. Jos siis ihmisessä tahdotaan kasvattaa hyviä taipumuksia, niin silloin kaikki luokkavastakohtat tulee tasaisesti jakaa, kaikille yhteiskunnan jäsenille tulee antaa hyvä taloudellinen toimeentulo.

Kasvatus paljon vaikuttaa ihmisen henkiseen kehitykseen ja siveelliseen elämään. Porvarillinen yhteiskunta on kasvatuksen huonolle tolalle asettanut epätasaisen pääoman jaon perusteella. »Se, jolla on rahaa, sillä on valtaa«, sillä on valtaa ja tilaisuutta henkiseen kehitykseen, tietojen ja sivistyksen saantiin. Hänen lapsensa pääsevat opin teille ei luontoperäisten taipumusten perusteella, vaan rahan avulla, jotavastoin työläisnuoriso usein hyvillä luontoperäisillä taipumuksilla ja elämän ihanteilla

varustettuna jää osattomaksi kaikista niistä tiedoista, joista parempiosaiset ovat kyllin saaneet nauttia. Kaukana siis on henkinen tasa-arvoisuus porvarillisessa yhteiskunnassa. Vaikka tulevaisuuden yhteiskunnassakaan ei saavuteta täydellistä henkistä tasa-arvoisuutta, niin siitä huolimatta tulevaisuuden yhteiskunta paljon lähemmäksi menee henkistä tasa-arvoisuutta. Tulevaisuuden yhteiskunnassa saa jokainen yhteiskunnan jäsen vapaasti kehittää luontoperäisiä taipumuksiaan. Ihmisessä on paljon hyvin taipumuksia, jotka hyvän kasvatuksen kautta oikealle tolalle johdettuina tuovat siunausta yhteiskunnalle. Tämän kaiken tulevaisuuden yhteiskunta ottaa huomioon ja poistaa sen kautta siveellistä mädännäisyyttä ihmiskunnasta.

Voipiko kukaan »langennutta«, prostitueerattua naista heittää kivellä ja sanoa, että hän on itse syyllinen rikokseensa? Eikö se ole kapitalistinen talousjärjestelmä, joka hänen, »langenneen« naisen, siveellisen ihanteen ja hyvät taipumukset on lokaan tallannut? Hän, jota »langenneeksi« sanotaan, puhtaana ja siveellisenä syntyi maailmaan, mutta hänelle heti alkoi olemassalon taistelu, hänen vanhempansa olivat köyhiä eivätkä voineet leipähuolen tähden lapsessaan herättää hyviä taipumuksia. Kun hän jäi ilman kouluopetusta ja näki pahaa ympärillään, niin hänestä tuli »langennut«, hänen vapaa tahtonsa kuoli.

Niin kauvan kuin rahan eli pääoman mahti vallitsee maailmaa, niin kauvan on epäsiiveellisyyttä olemassa. Täydellinen siiveellinen ihanne ihmiskunnalle saavutetaan vasta sosialismin avulla.

XVIII. Kysymys. H. T. Mitä teosofia sanoo valtiokirkkomme uskonnollisista menoista, kuten kasteesta, ehtoollisesta, vihkimisestä j. n. e.?

Vastaus Z. Jos kysyjällä on mielessä, mille kannalle teosofiaa harrastavan henkilön on asettuminen mainittujen menojen suhteen, onko hänen otettava niihin osaa vaiko ei, vastaan siihen, että »jokainen tehköön oman vakaumuksensa mukaan«. Teosofia ei ole mikään uskonlahko eikä mikään uusi uskonto määrättyine ohjesääntöineen ja menettelytapoineen. Teosofia on luonnon ikuisten totuuksien nykyaikainen esitys (sitä samaa ovat kaikki maailman uskonnot olleet), ja teosofit ovat ennen kaikkea tutkijoita. Tutkija on aina vapaa; häntä sitoo ainoastaan hänen oma vakaumuksensa ja totuuden tietonsa, mutta semmoinen side ei ole kahle, vaan Ariadne-lanka elämän labyrintissa.

Mutta jos kysyjä kysyy, onko noilla uskonnollisilla menoilla mitään syvempää merkitystä (paitsi niiden yhteiskunnallista, ulkonaista merkitystä), vastaisin siihen, että salatieteelliset tutkimukset osottavat, että semmoisilla juhlamenoilla oli alkuaan suuri merkitys. Ne olivat maagillisia seremonioita, joiden avulla ihminen asetettiin yhteyteen henkimailman (ei vainajien, vaan henkisten voimien ja älyjen) kanssa ja niiden siiveellisesti ja henkisesti kohottava voima oli tavattoman suuri. Mutta tämä riippui yksinomaan siitä, että niitä oli toimittamassa vihittyjä adepteja, jotka osasivat hallita ja käyttää luonnon näkymättömiä henkivoimia. Tänäpäivänä, jolloin ei kirkossa enää ole vihittyjä pappeja, vanhat maagilliset seremoniat ovat muuttuneet ulkonaisiksi menoiksi, joilla ei ole mitään todellista salatieteellistä merkitystä eikä okkultista vaikutusvaltaa.